

گلی ترقی

من هم

«چه گوارا»

هستم

(مجموعه داستان)

رقم الملف : ٧٧٧٣٩٩

انتشارات نیلوفر

www.niloofar.com

درآمد

پس و دو سال از زبان این مجموعه من گذشت. همچنان
در بادی از زبان و چند پیش خوشبختانه لذتی از زبان
عصر ایرانی و ایرانیه من شدم. از این‌جا تاکنون دیگر
برای این داستان‌ها علم من اگرچه بسیار کم استم جای پیش نمایم.
از آنجا که این کلام را تحمل نمایم
لذا تراجم صراحت‌ترین
و درست‌ترین را در دفتر گزیده
نمایم. همچنان که در آغاز این مجموعه
آنچه از این داستان که در مشاهده از این گذشت
دیگر و غیر دیده در حقیقت همین اتفاق در این دست
نمایم.

فهرست

۷	درآمد
۹	من هم «چه‌گوارا» هستم
۲۹	خوشبختی
۴۵	سفر
۵۹	تولد
۸۵	یک روز
۱۰۱	درخت
۱۱۷	ضیافت
۱۲۱	سعاد

درآمد

سی و دو سال از چاپ این مجموعه می‌گذرد. تمام شده و در بازار نایاب و چه بهتر. دوستشان ندارم. از بازخوانی‌شان عصبانی و افسرده می‌شوم. از فضای تلغی و یأس، فلسفی حاکم بر سراسر این داستان‌ها دلم می‌گیرد. نمی‌خواستم چاپشان کنم. امروز با چشمانی دیگر به دنیا نگاه می‌کنم و تحمل داستان‌های غم‌انگیز و یأس‌آسود را ندارم. صراحةً شیرین واقعیت جای نیست‌انگاری و اعتقاد به پوچی را در ذهنم گرفته است. این داستان‌ها متعلق به دوره جوانی من است و جوانی دنیایی پیچیده و آشفته است. حالب این است که پرسش از مرگ، عصیان بر علیه زندگی، و تردید در حقانیت هستی، اغلب، در این دوران است که یقنة آدم را می‌چسبد. داستان‌های این مجموعه لبریز از خشمندی مجھول و ناپخته‌اند و با من کنونی هزاران فرسنگ فاصله دارند. اگر اصرار و تشویق دوستان نبود راضی به چاپ مجدد این مجموعه نمی‌شدم. ولی بد نیست که آدم بداند از کجا شروع کرده و به کجا رسیده است. هر نویسنده‌ای کارهای خوب و بد، تلغی و شیرین دارد و چه بهتر که نوشه‌های ضعیفتر او متعلق به ابتدای کارش باشند. چون عکس آن نیز ممکن است. شاید این نوشته به نظر غیرضروری بیاید ولی با این توضیح مختصر خیالم راحت شد.

گلی ترقی

چه شکرهاست در این شهر که قانع شده‌اند
شاهبازان طریقت به مقام مگسی؟
حافظ

ظهر دوشنبه ۱۷ مهر ۱۳۴۶ بود. آقای حیدری دستش را به پیشانی اش کشید و فکر کرد تب دارد. بدجوری گرمش شده بود و دکمه یقه گلویش را فشار می‌داد. شیشه ماشین را پائین کشید و سرش را کنار پیچره گرفت. توی فضا چیزی داغ و جامد سرازیر بود که گلویش را سیست و روی پوستش سنگینی می‌کرد. از توی جیبش یک تکه کاغذ درآورد و لیست چیزهایی را که زنش خواسته بود دوباره با دقت خواند. اول تعجب کرد که این همه شیرینی و میوه را زنش برای چه خواسته است و بعد یک مرتبه یادش افتاد که ۱۷ مهر روز تولدش است و خندید. پایش را بی‌دلیل روی گاز فشار داد و بوق زد. کنار دستش یک قابلمه گرم غذا بود، قابلمه غذای بچه‌هایش. بلندش کرد و نزدیکتر به خودش گذاشت. دسته‌اش را میان انگشت‌هایش گرفت و جایش را محکم کرد. تمام راه‌ها بند بود. کمی جلو رفت، عقب زد، جابه‌جا شد و دید که قایده‌ای ندارد. موتور را خاموش کرد و سرشن را مأیوسانه به پشتی صندلی تکیه داد. تقویم‌ش را درآورد و ورق زد. نه، اشتباهی در کار نبود. دوشنبه ۱۷ مهر روز تولدش بود. توی سرشن حساب کرد و بعد مشکوک و حیرت زده با انگشت‌هایش شمرد و مطمئن شد که درست سی و نه سال دارد.

حس کرد که پوستش یک مرتبه گرفته و کفش‌هایش انگار چند شماره کوچک شده است. کتش را درآورد و یقه پیراهنش را با عجله باز کرد. با خودش فکر کرد: «همین چند وقت پیش سی سالم بود. چطور یه مرتبه سی و نه سالم شد؟» شانه‌هایش را بالا انداخت و شروع کرد به پاک کردن زیر ناخن‌هایش. به اطرافش نگاه کرد و دستش را روی بوق گذاشت. ماشین‌ها لای هم گیر کرده بودند و همه بی‌دلیل به هر گوشه که باز می‌شد هجوم می‌آورند. آقای حیدری سرش را از پنجه بیرون آورد و به ماشین کناری اعتراض کرد. چند تا فحش به این و آن داد که کسی نشنید و جوابش را نداد. دور زد و راهی راکه رفته بود دوباره برگشت. از قابلمه صدایی مثل جیرجیر سوسک می‌آمد. آهسته کرد. قابلمه را برداشت و زیر و رویش را با دقیق برانداز کرد. با خودش گفت: «لابد پیچ دسته‌اش افتاده. حیف! چقدر حیف! باید همین امشب درستش کنم، تا برگشتم، همین امروز غروب.» چراغ قرمز بود. نگه داشت. از توی چیش سیگاری درآورد و روشن کرد. گلویش خشک بود و دهانش تلنخ. خاموشش کرد و انداختش دور. از پشت درخت‌ها صدای های و هوی می‌آمد. چند نفر تابوت کوچکی را روی دست می‌بردند و صلوات‌های نامنظم و خسته می‌فرستادند. چند تا زن سیاهپوش، عقب‌تر از همه می‌رفتند، گریه می‌کردند و خودشان را می‌زدند. فریاد هورا و هلهله، که از بلندگوهای اطراف پخش می‌شد، صدای گریه و صلوات آنها را محو می‌کرد. عبور تابوت از میان چراغ‌های رنگی و پرچم‌ها و انبوه مردم کار مشکلی بود. آقای حیدری با پشت دست عرق صورتش را پاک کرد و با عصبانیت داد کشید: «دست نکش به شیشه. نمی‌خوام، برو گمشو کنار.» راه افتاد و به شدت گاز داد. به ساعتش نگاه کرد. وقت زیادی نداشت. می‌بايست اول قابلمه غذای بچه‌ها را به مدرسه ببرد،

سر راه لباس‌های را از لباسشویی بگیرد، چیزهایی را که زنش یادداشت کرده بود پخرد، بروم خانه، ناهار بخورد و برگرد به اداره. یادش افتاد که بعد از اداره باید به احوالپرسی پدرزنش هم بروم و بیشتر احساس خستگی کرد. ستر کرد و پیچید. یک نفر از جلو ماشینش دوید، داد کشید، دست‌هایش را بالا و پائین برد، تهدید کرد و فحش داد. قابلمه تکان خورد، کج شد و در حال افتادن بود که آقای حیدری وحشت‌زده توی هوانگهش داشت. درش را سفت کرد و چربی اطراف لبه‌اش را به آستین کتش مالید. حس کرد که حال غریبی دارد و قلبش کم بزرگ‌تر و سنگین‌تر می‌شود. ماشین‌ها به هم قشار می‌آورند و چراغ‌ها پشت سر هم قرمز بود.

از لای شاخه‌های درخت‌ها چراغ‌های رنگی برق می‌زد و همه جا پر از پولک و گل و فواره بود. یک نفر یک دسته بليت از پنجره ماشین تیردماغش آورد و جلو چشم‌هایش گرفت. آقای حیدری سرش را تکان داد و رویش را برگرداند. شنید که به لب‌های پنجره می‌زند و دستگیره در تکان داد و رویش را نگاه کرد و حریق نزد. راننده پشت سری را می‌چرخاند. روبه رویش را نگاه کرد و حریق نزد. راننده پشت سری سرتب بوق می‌زد و به این و آن فحش می‌داد. آقای حیدری حس کرد که سرش می‌سوزد و گوش‌هایش صدا می‌کند. دستش را به علامت تهدید تکان داد و داد کشید: «خریده‌ام، دو تا هم خریده‌ام.» از توی جیبیش چند تا بليت مچاله درآورد و انداخت کف خیابان. شیشه را بالا کشید و رطانتش را به لب‌های خشکش مالید. تاکسی‌ها اطرافش را گرفته بودند و هر کس چیزی می‌گفت. از بلندگوها صدای نطق و کفرزدن‌های شدید می‌آمد. همه می‌دویدند، همه نفس‌نفس می‌زدند، همه میان ماشین‌ها و چرخ‌ها و گاری‌ها پراکنده بودند، همه عاصی و خسته و کلافه به هم نگاه می‌کردند و می‌گذشتند. آقای حیدری لب‌هایش را به هم فشار داد و از لای دو تا ماشین، که در حال اعتراض به هم بودند، راهی پیدا کرد و گذشت.